

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

הימים שעוד נכוננו לנו

הימים שעוד נכוננו לנו
שיהיו נכונים, שיהיו רכונים
שיהיו מעלינו כמו כפות תמרים

ואנחנו שני המינים
נברך עליהם
ובין כפות ידינו
ידריכו קשתם כוכבים רחוקים
להביט בנו מתוך הלילות
ולא נבוש להיות מוארים בימים, בימים

הימים שעוד נכוננו לנו

והאפלה תביא תבונה אל לילותינו
ועין תהיה בנו זבת דמעות רכות של
דבש בחלב
ושבעה מינים, פי שבעה מונים
בבגרותו יבשיל ליבנו

מילים: עידית פאנק
לחן: חנן יובל

ז'אן אס' 1570
15/10/21
אשדות יעקב 2"

פתיח

לאחרונה קיבלתי עם עצמי החלטה משמעותית האומרת שמאחר והעלון אינו מהווה עוד שסתום לדעת קהל, והקיטורים המצולמים שלי ושל שותפתי לעריכה, נופלים על פי רוב על אזנים ערלות, הגיע הזמן למעשה. ובכן, נטלתי את המזמרה ואת מסור הגננים הידניים, המצויים ברשותי עוד מאז הימים שעבדתי במטע, ניגשתי אל 'גן שלושת הדתות' הנושק למרכז החינוכי הקרוי 'אשדוטף' ובתוך דקות הסרתי את השיחים וצמחי הפרא שהשתלטו על השטח הנטוש. לרגע חזר החיוך אל פניי. האימרה 'אם אין לי מי לי' שהדגמתי כרגע, נוגדת לחלוטין את רוח הקיבוץ הישן שדגלה בכך שלכל תחום בקיבוץ יש אחראי וכי יש לפנות אליו, ורק אליו, ואם הוא אינו עושה זאת תוך זמן 'סביר', יש לפנות בעדינות למנהל שמעליו שיעיר לו בעדינות, תוך שיפליג בשבחי חריצותו, גם אם אין הוא ראוי לכך, שאם לא כן אין סיכוי שהני"ל יזיז ביצה.

לימים, התופעה התמסדה וזכתה לכינוי הסוציולוגי 'תסמונת המטפלת'. אני החלטתי להגמל מהתסמינים הללו ולעשות זאת בעצמי, במידת היכולת, ובכך אני חוסך וגם מרוויח. חוסך דף משוכפל של קיטורים (צודקים) שלא מזיזים ממילא לאף אחד, ומרוויח חדוות יצירה שהיתה חסרה לי מאד.

שבת מעוננת ושמחה!

אבנרון

© Canva.com - app4073248

מש"א באוויר

ל- 2022, ניסינו לפתוח את הראש, ולעוף בדמיון של איך כל מנהל היה רוצה לראות הענף שהוא מנהל בשנת 2024, ומתוך זה, כל מנהל גזר את יעדיו הענפיים והאישיים לשנת 2022.

ועוד קצת בפיתוח וגיבוש-

לפני כחודשיים, יצאנו גם כל מגזר (עסקים וקיבוץ) בנפרד, ליום גיבוש של כלל העובדים והמנהלים של אותו מגזר. עובדי המגזר העסקי נסעו לטיול שכלל רייזרים בדישון, קייקי כפר בלום וארוחה מפנקת ביקבי רמת הגולן. ומגזר הקיבוץ- קהילה יצאו ליום גיבוש באיזור מרום גולן שכלל טיול רייזרים, סיור ביקב פלטר, קטיף דובדבנים, וארוחה במקום בייתי ונעים (אירוח בייתי), שהיתה חוויה בפני עצמה ליו ושי מבשלים באהבה במרום גולן. את הטיולים סיכמנו בהבנה שהמפגש של כלל הענפים בכל מגזר, עובדים ומנהלים, היה חשוב ומשמעותי, והמטרה היא לייצר מעבר לגיבוש הענפי של כל ענף וענף גם יום כזה פעם בשנה. מקווה שלקראת השנה הבאה נוכל לממש את כל החלומות שלנו, שהקורונה לא תשים לנו שוב רגליים. לקראת תוכניות העבודה, אכתוב פה ואפרט את המטרות שלי לשנה הקרובה בתחום משאבי אנוש בקיבוץ אשדות יעקב איחוד. במידה ויש לכם רעיונות וצרכים, אשמח כמובן לשמוע.

קצת על החינוך -

את השנה התחלנו בחוסרים מעטים ביותר, שזה הישג משמעותי לאמנון ולסנדרה שהצליחו לבנות צוותי עבודה איכותיים ומגובשים. סנדרה נכנסה לתפקידה לפני 9 חודשים, למערכת שתמיד הייתה ותמיד תהיה כנראה מאתגרת, הן מבחינת התוכן בו היא עוסקת - ילדים קטנים, הורים דואגים, והרבה מאוד אמוציות טבעיות שנובעות מאלה, והן מבחינת בניית צוותים וכוח אדם וכמובן אתגרים תקציביים. חרף הקשיים, סנדרה שמה לה מטרות ברורות ופתחה את

שלום לכולם ואחרי החגים שמח!!!

יש ריח של סתיו באוויר, ריח של התחדשות וגם אנחנו מתכווננים להתחדש באגף הנהלת חשבונות חדש ומשופץ. הנהלת חשבונות עברה ועוברת תהליך לא פשוט, אבל הכל בכוונה להטיב ולעשות את האזור יותר נוח ושירותי, גם בהיבטי חיסכון כלכלי (משרדים שיתפנו ויושכרו), וגם בהיבטי רווחת חברי הקיבוץ הבאים והולכים, ורווחת צוות מנהלות החשבונות.

בימים אלה, אחרי חופש גדול וחגים ארוכים ורציפים, אנחנו חוזרים לשגרה ותחושת עשייה מורגשת בהנהלות ובמטה הניהולי של הקיבוץ. כל המנהלים התחילו לעבוד על תוכניות עבודה לשנת העבודה 2022.

באשדות בעמק התכנסו מנהלי הענפים לפגישת התנעה של תוכניות העבודה, שכללה ארוחת צהרים משותפת, שיתוף חשיבתי על יעדי הענף שלנו לשנת 2022, והסבר על תהליך כתיבת התוכנית, התוצר הרצוי והלז.

פורום המנהלים ב'אשדות בעמק' קיים כבר כארבע שנים, ועבר תהליכים כאלה ואחרים. שוחחנו על נחיצותו, ונראה שרוב המנהלים מרגישים שהמפגש ביניהם חשוב, גם אם הם לא עוסקים באותם תכנים: חקלאות, בע"ח, תיירות, רכב... עדיין המשותף לכולם הוא ניהול ענף ויש הרבה נושאים ניהוליים החופפים ביניהם.

בענפי השירות שבקיבוץ נפגשנו לראשונה השבוע. עד כה לא היה קיים פורום כזה, אלא רק יום גיבוש שנתי שנעשה במשותף. ענפי השירות הינם תחת ניהולה של עינת - מזכירות הקיבוץ, ובהנהגתה של עינת, הצלחנו לכנס את מנהלי התחומים: תשתיות- אלון, מזון- ישי, קליטה- אדמית, רווחה- ליבי, ומכבסה- טלי, לפגישה ראשונה על מנת לייצר פורום שיוכל להוות קרקע להתיעצות עמיתים, למידת תכנים משותפים, ויצירת שיתופי פעולה. הפגישה הראשונה הייתה בהנחייתי והייתה קרקע לתחילת עבודה על תכנית העבודה השנתית

מש"א - סוף

וארבעה חודשים) במגרש השעשועים ממערב לחדר האוכל. בנה שיחק להנאתו על מתקן הגלישה, כאשר אימו עוקבת אחריו ומשגיחה. בשלב מסויים, כאשר ניסה הפעוט לעבור מצד אחד של המתקן לצידו השני, הוא איבד את האחיזה, מעד ונפל ארצה מגובה של כ-1.70. מאחר שהילד לא נרגע וצרח מכאבים, אומרת אוולין, עלינו איתו למיון, שם אובחן אצלו שבר בירך והוא גובס בשתי רגליו. לפני מספר ימים הגענו לביקורת והורידו לו חלק מהגבס. לשמחתי, הארוע הסתיים יחסית בשלום.

וזה מוביל אותי, אומרת אוולין, לסוגיה שמאד מטרידה אותי, כמו הורים אחרים, מדוע בגינת השעשועים שלנו, **כמעט ואין מתקנים לפעוטות בני 0-3** (יש לדבריה כשבעים ילדים בטווח גילאים זה, שחלקם לא מגיע למתקנים בגלל החשש של הוריהם). האם עלינו לחכות לאסון של ממש כדי להבין זאת? אני חלילה לא באה לחפש אשמים, אומרת אוולין, אלא להתריע ולהזהיר מפניי הבאות. ואגב, גם המתקן החדש שיוקם בקרוב ('הנינגה'), מיועד לילדים בני עשר ויותר.

אני, כמו הורים רבים אחרים, אומרת אוולין, רוצה להרגיש בטוחה במתקני השעשועים שלנו, ומבקשת את עזרת הקהילה לטיפול דחוף בסוגיה.

שמע: אבנרון

השנה עם צוות איכותי, וטוב עבור הילדים, ההורים והקהילה. סנדרה מביאה איתה הרבה רעיונות להדרכה, הכשרה ופיתוח העובדות. שיהיה בהצלחה. גם בחינוך החברתי החוויה של גיוס כוח אדם מורכבת, ואנו מכירים בחשיבות של שימור המדריכים/ות המרכזיים במערכת. יחד עם זאת מדובר במערכת שהרבה מכוח האדם שבה הם חבריה צעירים אחרי צבא/סטודנטים, שבאים והולכים ולכן כל שנה יש גיוסים חדשים, מעבר למדריכים/ות הוותיקים/ות שהם עמוד התווך של המערכת.

בהצלחה גם לאמנון ולכל עובדי החינוך חברתי וגיל הרך, שעושים עבודה מדהימה עם ילדנו. אז רוצה לאחל אחרי החגים שמחים, וחזרה לשגרה נעימה.

סמדר מטלון בירגר - משאבי אנוש

@@@@@@@@@@@@@@@@

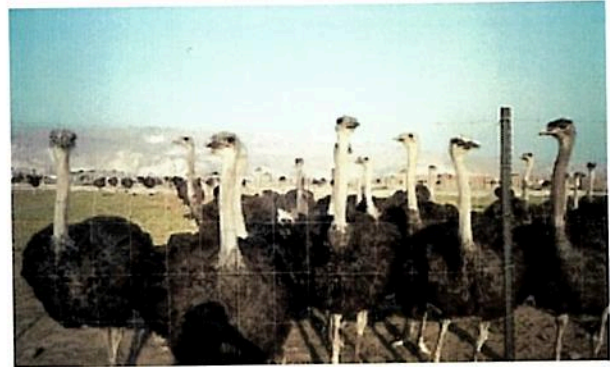
נפילה מדאיגה

מכאן נפל הפעוט

ביום חמישי לפני שבועיים בסביבות השעה חמש אחר הצהריים שהתה **אוולין יוסוב** (אשתו של ליביו) עם בנה הפעוט **עילי** (שנה

עלייתו ונפילתו של ענף היענים

כחלק מרעיון לחיזוק הכלכלה בקיבוצים, ולא רק בהם, החליטו בשנות השמונים של המאה שעברה לפתח את ענף היענים. החלוצים שלפני המחנה היו צופיה ומייק ון-חרבנרוק (הולנדי) שהקימו את חוות היענים הראשונה בחבל הבשור בנגב ב-1980. באמצע שנות ה-80 עלה מאוד הביקוש והוקמו בישראל עוד ועוד חוות לגידול יענים לבשר. "בתקופת השיא, בסביבות שנת 2000, פעלו בארץ לא פחות מ-20 חוות יענים. ארבע התארגנויות שונות גידלו כ-25 אלף יענים כאשר ההתאגדות המובילה היתה 'צמח יענים', בה היו חברים 10 קיבוצים מעמק הירדן, והיוותה כ-70% מהענף.

קפוצו

למנהל התאגיד של עמק הירדן נבחר יעקב אור (קפוצו) מעין גב בוגר הפקולטה לחקלאות. זה התחיל באמצע שנות השמונים בהאון, מתאר קפוצו, כחוה תיירותית. בשלב מסויים החליטו לעשות קפיצת מדרגה

ולחפוף את זה לעסק מסחרי אזורי. בהיותי מרכז משק, התנגדתי תחילה למהלך (לא סמכתי על החברה מהאון...) ואז באו אלי דוד אבן-הר ולוי חופש מנכל צמח מפעלים וביקשו שאכנס לשלב ההקמה והניהול של העסק. התלבטתי בין ניהול צמח תערובות ליענים, ומאחר ואני בא מתחום בעלי החיים (רפתן בעברי) העדפתי את היענים. לתאגיד הצטרפו מספר משקים ובהם שני האשדותים. מהאון שם שכנה המדגרה, העבירו אפרוחים לחוות השונות, עשר במספר, כולל חוות רגבים שליך חדרה. רוב המשקים 'הגדולים' בהם אפיקים, בית זרע, דגניות, כנרת ושער הגולן נותרו בחוץ. הנחת הבסיס של הקמת הענף היתה ביקוש הולך וגובר לעורות אקזוטיים כאשר במזרח הרחוק היו מוכנים לשלם עבור עורות כאלה (מהם עשו חפצי נוי כמו ארנקים ונעליים) סכומי עתק. על בשר לא דיברו עדיין כלל. כאשר נכנסתי לתפקיד בשלב הקמת החוות, המטרה היתה לתעש את הענף ולהפכו למשמעותי וגדול. די בהתחלה זיהינו שיש לנו בעיה רצינית מאד בנושא ביות החיות שרגילות לחיות בטבע, במרחבים הפתוחים. לגדל בתנאי הצפיפות שלנו היה קשה, והתוצאות היו רחוקות מאלה של הדרום שם היו שטחי ענק. בשלב זה הכנסנו הצוות המקצועי כלל את הוטרינר אודי אשש, נתי מחקוק כמנהל מקצועי ואמנון ממעגן כאיש ביצוע.

בהינתן שהחוות שכנו על שטחים שוליים, אחוז תמותת האפרוחים שלנו היה גבוה מאד וגם ההטלה יחסית נמוכה. אין ספק שהשטחים המצומצמים וטמפרטורת הקיץ לא שיחקו לטובתנו. תמותת האפרוחים הלכה התגברה בין השאר בשל וירוס שלא היה מוכר בארץ ולמרות שאודי הוטרינר פיתח חיסון עצמי מהנסיוב של האפרוחים החולים, התמותה נותרה גבוהה למדי.

עלייתו ונפילתו של ענף היענים - המשך...

'הארגונים הירוקים למען הסביבה' והלחץ שלהם השפיע מאד על יפאן, שם עלתה המודעות לנושא איכות סביבה באופן דרמטי.

אפיק הכנסה נוסף היה שוק הבשר. ישראל, בזכות הידע שנרכש מדרום אפריקה בדרך לא דרך, הפכה ליצואנית גדולה של בשר יען (דל שומן וכולסטרול) בעיקר לצרפת ואיטליה בכמויות הולכות וגדלות. הלכנו לכיוון הכי מתקדם אומר קפוצו, ודרך סיעורי מוחות, הגענו בדרך לא דרך למשחטות בדרא"פ שהן מתחמים סגורים ומסוגרים והבאנו לכאן את כל הידע. היתה זו פעולת ריגול נוסח 'חסמבה'. הכל תוכנן עד הפרט האחרון, כולל חדרי קרור חדר וחדר פרוק ענק. איתרנו מקום מתאים סמוך למוצב 'אופק', רכשנו את הקרקע מהמנהל בסכום עתק ויצאנו לדרך עם מפעל בשר משוכלל ומתקדם, עם מערכת פרוק משוכללת, שתאפשר לנו לעמוד בתקנים המטורפים של השוק באירופי והאמריקני. מלאכי כץ מדגניה ב' היה אחראי על השחיטה ואיש 'מעדני מזרעי' על השיווק- צוות מקצועי לעילא ולעילא. שלוש שנים המשחטה עבדה במלוא התפוקה, כאשר בשנה האחרונה שחטנו 20 אלף יענים שלנו ועוד יענים מהדרום במסגרת שותפות. המפעל עבד 24/7 כאשר מכולות קרור ניידות הגיעו עד אלינו, העמיסו את הסחורה, משם לנמל חיפה, שם המתינה מעבורת ליוון, משם לגבול אלבניה ובהמשך במעבורת לאיטליה. אמצעי הובלה מאד זול. עשינו פירסום לבשר היען ולאופן הבישול שלו, ולשם גייסנו את השף צחי בוקשתתר - מהלך שיווקי חדשני שעלה לנו הרבה כסף. אלא שהסתבר שליען יש מעט מאד בשר מכיר, יחסית לגודלו, ולכן גידול יען לבשר בעלויות שלנו, הוא דבר שאינו יעיל. כאשר הבנו שאין מדובר עוד בשפל זמני, שמשבר העורות האקזוטיים רק מחריף והבשר לא מתרומם לגבהים שציפינו, לקחתי את מנהל

צידו השני של המטבע דווקא שיחק לטובתנו. באמצע שנות התשעים, מתאר קפוצו, פורסם בקרב מגדלי בקר ארה"ב תחשיב כלכלי אופטימי במיוחד באשר לגידול יענים לתעשיית העורות האקזוטיים, שהצביע על פוטנציאל רווח עצום בהשוואה לגידול פרות. החוואים האמריקנים הבינו את גודל השעה וביקשו לרכוש ביצי יען בכל מחיר ומכל הבא ליד, כאשר ישראל הפכה ליעד מועדף. כל ביצה שהוטלה, באחת מעשר חוות הגידול בעמק הירדן מתאר קפוצו, הוכנסה מיד לארגז ונשלחה לארה"ב. חוות היענים בעמק שהתקשו להתגבר על מחלות הילדות, נהנו לפתע מביקוש מטורף שהניב להן רווחים חלומיים. לפתע הוצפנו במשלחות, נזכר קפוצו, שהגיעו מכל מיני חורים בארה"ב ולמרות שחדשות לבקרים העלינו קצת את המחיר, לא שמענו תלונות. מחיר ביצת יען בבורסה האמריקנית האמיר אז ל-50 דולר ויותר. 'ביצי זהב'. זכור שהגעתי לתערוכה בארה"ב, נזכר קפוצו, שם פגשתי בחור שהציג לי קבוצה ששבה לא מכבר מישראל ורוקנה את כל מה שהיה לנו. בדיעבד נראה שהתלהבנו קצת יותר מדי, וחתמנו חוזי אספקה על כמויות ביצים גדולות בהרבה ממה שידענו לייצר. עם זאת, מדגיש קפוצו, ההכנסות ממכירת הביצים לארה"ב לא נשארו בתאגיד, והועברו למשקים עד האגורה האחרונה.

וכשנגמר הבום גדול של הביצים שנמשך שנתיים, התחלנו לעבוד על הדבר האמיתי לשמו הוקם ענף היענים בישראל - שוק העורות האקזוטיים. אלא שכאן ארעה טעות גדולה מאד, מודה קפוצו בדיעבד, שלא לקחנו בחשבון את המשבר הכלכלי שהחל לפקוד את דרום מזרח אסיה ושעתיד למשוך את כלכלת יפאן חזק למטה, למה שייכונה **העשור האבוד**. פיצוץ בועת הנדל"ן ביפן גרם לקריסה כלכלית ארוכת טווח וממחיר מטרה מבטיח של 500-600 דולר לעור יען צנח המחיר צניחה חופשית ל-70-80 דולר. אם עוד היו לנו מחשבות שמדובר במשבר זמני שבעקבותיו תבוא התייצבות, הרי שטעינו בגדול. במשבר רק הלך והחריף. אם לא די בכך, נכנסו בשלהי שנות התשעים לתמונה

עלייתו ונפילתו של ענף היענים - המשך...

משה אריאלי היה הפרוייקטור של הקמת החווה אותה, ליוו במבט מקצועי וכלכלי ערן כהן, תמי שניפר ועליזה ברקאי. חיבור 3 להקות אינו פשוט הסביר דובי לקוראי היומן, כי יען זה לא חתול שעשועים. המבצע חייב לבחור את הנקבות והזכרים היפים ביותר מ-3 הלהקות, להעמיסם על משאית רמסע (בניהוגו של יוסי שטיין מכנרת) כאשר חלק לצערנו נחבלו בדרך. בני גרעין 'נחשולי' שבוע לפני גיוסם לצה"ל סייעו במבצע יחד עם בני חברת הילדים. במהלך השנים עבדו בענף: יחיאל רגב (מייסד הענף) דובי שושני (מנהל), חן איתן, אבנר אלתר ז"ל, איתן פייקוב, שרון לוי, דני זאבי, איילון כהן, יריב לשם וכמה מתנדבים מחו"ל.

צמח מפעלים דאז אליהו ליש ז"ל, לסדרת פגישות בצרפת דרא"פ ויפן ואחרי פגישות אלה הגענו מסקנה שאין סיכוי שהמחיר יחזור ולמעשה לא היה מנוס מההחלטה על

סגירת הענף.

חן איתן בחווה המוצפת 92

הענף באשדות איחוד הוקם ב-1987 (יחיאל רגב) במסגרת פרויקט אזורי. החלקה הראשונה נקראה "מעל הגיונגל" ושכנה ליד מוצב "טליה". תנאים לא אידאליים בלשון המעטה. בית האימון של שרון לוי (המאמנת הטובה בתאגיד) שכן ממזרח ללוג. שנת 92 זכורה לדובי כחורף משוגע רווי הצפות ויענים מתבוססים בבוץ שהצריכו מבצעי הצלה הרואיים. כעבור עשור, ב-1997 הוקמה במורדות סירין (מינוס 120 מטר) על שטח של 160 דונם, "ירדן יענים" - שותפות בין שלושה קיבוצים: אשדות איחוד, אלומות ומעגן בניהולו של יס'י, שהביא להקמת חווה גדולה ומשוכללת ברמת סירין עם 236 חצרות (4 לטיפול חולים) ועוד שתי חצרות ספארי גדולות. שטח מדרוני עם ניקוז טבעי, חצרות מופרדות, סככות איסכורית כלי מים ואוכל נפרדים לכל חווה, משהו שמזכיר את הסוואנות באפריקה. החווה קיבלה את השם "חוות אבנר" על שמו של **אבנר אלתר** ז"ל עובד הענף שנפל מספר חודשים קודם באסון המסוקים.

איש השלג

אבנר אלתר ז"ל עם דובי 22.4.94

התמונות באדיבות ארכיון אשדות

אבנרון

מה לפרסים ולנטיעת בנות

מרצונם את אדמותיהם לקק"ל. משה שרת, שר החוץ דאז, שלח מכתב דחוף לבן-גוריון, בו הביע את עמדתו הנחרצת שיש לבצע כמה פעולות דחופות שתבצרנה את מעמדה של עין גב ובהן רכישת אדמות החווה הפרסית באמצעות קק"ל. בפועל, אומרים אנשי עין גב, נרכשה האדמה מבלי שקק"ל השקיעה בכך מכספה...

בשנות ה-70 של המאה שעברה, פנו נציגי המשפחות העקורות לקיבוץ, וביקשו פעם נוספת לשוב לאזור ממנו נושלו, כדי להקים בו 'גן בהאי' כמו זה שבחיפה. הקיבוצניקים דחו בנימוס את ההצעה, אך הבינו שפטור בלא כלום אי אפשר, ובמקום גן בהאי, נתנו לבהאים ב-1985 חלקה לרגלי הסוסיטה, בשולי שטחי המטעים של קיבוץ עין גב, כולל דרך גישה ו-קו מים, על מנת להעביר לשם את עצמות ששת הנפטרים שנקברו בקרבת החווה הנטושה, וכן של נפטרים נוספים. היום נמצא שם בית עלמין קטן ומטופח המתוחזק ע"י המרכז הבהאי העולמי ובו מספר קברים צנועים. רוב הנקברים בבית העלמין הינם של בני משפחת זכראללה ובראשם מירזא מוחמד קולי, אבי המשפחה. סיפורו של מירזא מוחמד קולי ובית העלמין בו הוא טמון, מהווה פרק נשכח בסיפור הנוכחות הבהאית בארץ ישראל – פרשת ההתיישבות הבהאית בעמק למרגלות הר סוסיטה.

וכאן ישאל עצמו הקורא האינליגנטי כיצד זה קרה ששטח כל-כך פורה ונטול אבן, שעין גב התעקשה על אחזקתו, ולא נכונה לכל פשרה, עומד חרב כבר מספר שנים, למרות הפוטנציאל הרב הטמון בו? ובכן כך: הסיבה שהשטח הפורה של שפך נחל עין גב לא ניטע כבר מספר שנים, קשורה לימחלת פנמה' (באנגלית Panama disease) שהיא מחלת צמחים שנגרמת על ידי פטריה רעילה מסוג Fusarium השוכנת בקרקע. הפטריה מתפשטת דרך מעברי המים בתוך הצמח וחוסמת אותם. מחלת פנמה נחשבת לאחת

צילום: אריאל צור - עין גב

נטיעת מטע בנות בעמק הירדן נחשב לארוע שגרתי למדי, וכך יכול היה להיות גם הפעם, אלמלא העובדה שהשטח שהוכן לנטיעה בעין גב-כ-60 דונם גודלו - נמצא סמוך לדלתא של נחל עין גב - אזור בו ישבו עד לפני 73 בני העדה הבהאית, מצאצאי משפחתו של בהא אללה (אודותיהם נרחיב בהמשך) שעידו את השטחים הפוריים שבמורד הנחל ועד חוף הכנרת החל בתקופה העות'מנית. הבהאים ('הפרסים' בשפת אנשי עין גב) הקימו חווה חקלאית סמוך לים כנרת (ראה תמונה בהמשך הכתבה) שם גידלו ירקות, תוך שנשמרים יחסים הוגנים עם אנשי הקיבוץ שעלו לקרקע ב-1937, ואפשר שהיו עושים זאת עד היום, אלא שסמוך לפרוץ מלחמת השחרור נודע לקיבוצניקים שאנשי כפר ח'ארב שעבדו אצל הבהאים, מוסרים ידיעות לאויב הסורי ובכך מסכנים את בטחון האזור. לאור המצב, הודיעו אנשי הקיבוץ לנציגי שלוש המשפחות הבהאיות באופן שאינו משתמע לשתי פנים, שעליהם לעזוב לאלתר את המקום, והללו אכן עקרו למרכז הבהאי בעכו, כאשר הם מותירים מאחוריהם חווה חקלאית משגשגת, מספר קברים והרבה זכרונות. בתום מלחמת השחרור הוכרז אזור עין גב כשטח מפורז, ונוכח הסכמי שביתת הנשק הורשו תושבי האזור המגורשים לחזור לבתיהם. עין גב התגדה לשובם של משפחות הפרסי לאחוזתם, בעיקר מטעמי בטחון, אך לא היה מניע חוקי למנוע את חזרתם בפועל, והדרך היחידה שנותרה, היתה לשכנעם שימכרו או יחכירו

מה לפְּרָסִים ולנטיעת בננות - המשך

קולי, אחיו למחצה של בהא אללה. בשטח הפורה ניטעו מטעי אפרסקים תפוחים רימונים ועוד, שהושקו במימי ואדי פיק (נחל עין-גב) בשנת 1936 רכשה הכשרת הישוב 9450 דונם, שהיוו חלק מאדמות הבהאים שחלקם נמסרו לעין גב עם עלייתה לקרקע ב-1937. במהלך המאה ה-19 התפתח ישוב בהאי מדרום לכנרת בשם **אום ג'וני** באזור הדגניות של ימינו. בשנת 1903 מכר מגיד א-דין את השטח שלו כ-3,200 דונם, ועל אדמה זו הוקם קיבוץ דגניה א'. יתרת השטח, שהייתה בבעלותו של עבד אל-בהאא, נמכרה לקרן הקיימת לאחר מלחמת העולם הראשונה ועל האדמות האלה הוקמו הקיבוצים דגניה ב' בית זרע וחלק מאפיקים. **עדסייה** שמזרח לירמוך, היה אזור של התנחלויות חקלאיות בנות אלפי שנים. כפר זה היה היחיד מארבעת היישובים, שרוב אוכלוסייתו הייתה בהאית. אדמות הכפר נרכשו על ידי עבד אל-בהאא. לאחר מלחמת 1948 השטח נמצא בשליטת ממלכת ירדן. הבהאים, שהיו קשורים למרכז הרוחני שלהם בחיפה, התקשו להמשיך להתגורר שם, וחלקם עזבו. קרקעות הבהאים הועברו ב-1962 לחקלאים אחרים ומרביתם עזבו את המקום, ובכך למעשה הסתיימה התיישבות הבהאים במזרח הכנרת ובעמק הירדן..

חלקת הקברים הבהאים ממזרח לעין גב

ממחלות הצמחים הקשות, קל וחומר עבור בננות, שהן גידול רב שנתי, ולכן הוחלט על ניסוי ארצי כנגד פטריית הפוזריום ובמסגרת זו ניטע מטע הבננות של עין גב, לא לפני שבוצעה בקרקע פעולת חיטוי יסודית שתוצאותיה יתבררו בהמשך.

צלילה להיסטוריה בשנת 1863 זומנו בהא-אללה ותומכיו, שכינו את עצמם "בהאים", בצו השלטון, להתייצב באיסטנבול. מסע הגלות של בהא-אללה ותומכיו המשיך מאיסטנבול לאדירנה ולבסוף לעיר המבצר עכו. עם השנים הקלו השלטונות העות'מאניים בתנאי חייו של בהא-אללה בעכו ואפשרו בתחילה את יציאתו מתחום העיר, ובהמשך אפשרו לבני הקהילה הבהאית לרכוש שטחי אדמה ברחבי הגליל. הבהאים ניצלו אפשרות זאת ובהנחיית בהא-אללה רכשו מספר אחוזות במרחב עכו ושטחי קרקע גדולים בגדתה הדרומית-מזרחית של הכנרת. את המימון הנדרש לרכישת הקרקעות, שהיה "סכום קטן באופן יחסי, גייס בהא-אללה מתורמים בהאים שנענו לפנייתו. שטח האדמה הראשון שרכשו הבהאים באזור היה אדמות הכפר **א-סמרה** שעל פי מסורת בהאית מקומית, נרכשו בשנת 1882. כראש למתיישבים הבהאים וכנציגו של בהא-אללה בניהול שטחי החקלאות במרחב התמנה **מירזא מוחמד-קולי**, אחיו הנאמן. **א-סמרה** באזור קיבוץ האון של ימינו. שטח האדמה שנרכש על ידי בני העדה שימש כחוה חקלאית עד לאחר מלחמת השחרור ב-4.4.51 נרצחו שבעה חיילים ישראלים במדי שוטרים ליד הכפר הסורי אל-חמה. בתגובה הופצו מהאוויר בתי הכפרים א-סמרה ואל-חמה ותושביהם נמלטו לסוריה וקיבוץ האון הוקם על אדמות הכפר.

בהמשך ההתיישבות, החלו הבהאים ברכישת אדמות הכפר **נוקייב**, כפר קטן במזרח הכנרת מצפון לעין גב. בשולי הכפר הוקמה חוה חקלאית שנוהלה על ידי מירזא מוחמד

מה לפַרְסִים ולנטיעת בנות - המשך

איש הסתיו / דודו ברק

זה היה ביום ענן,
אף פלח אור לא הבהב,
איש אחד עב רבגן
עם שמש בוקר בלב.

איש אחד בהיר מאד
עבר בשביל המזהיב,
ואפור הפך ורוד
וסתיו היה לאביב.

בוא עד הנה,
חזור לכאן,
בא עד הנה
אל שביל הגן, עד אלי,
חזור אלי מן הסתיו.

וחלון ביתי צופה
אל תוך הגן העזוב,
והאיש הזה יפה
כמו הסתיו העצוב.

והאיש שלי עובר
בדרך טל ועבים,
ובלבו הסתיו בוער
כמו אלפיים סתווים.

זה היה ביום ענן,
אף פלח אור לא הבהב,
איש אחד עב רבגן
עם שמש בוקר בלב.

זהו אהובי ששב
והוא חידוד וחידה,
בוא עד הנה, איש הסתיו,
אתה סיפור אגדה.

החוות הבהאית לחוף הכנרת - 1945

ולסיום, פרט חשוב ומהותי מאין כמותו:
מסתבר שלבהאים היתה תרומה עיקרית לכך
שהכנרת כולה נכללה בתחום ישראל. הכיצד?
עוזי קרן חבר עין גב מסביר שבתום מלחמת
העולם הראשונה כאשר השליטה של
האימפריה העות'מנית בא"י הסתיימה והיה
צריך לחלק את השטח בין הבריטים
לצרפתים, נקבע ביניהם בהסכם "סייקס
פיקו" (1916) שהגבול יחצה את הכנרת
לאורכה. הבאים שמצאו לפתע שהם
עשויים להיות חלק מהמנדט הצרפתי, הרימו
קול צעקה ודרשו להיכלל במנדט הבריטי.
כתוצאה מכך התבצע הסכם נוסף שנקרא
"פולה-ניקומוב" שכלל חילופי שטחים בגולן
(אזור ווסט) ורצועה זו נתווספה למנדט
הבריטי. אפשר לומר שהודות לבהאים נוצרה
בשנת 1923 פיסת הקרקע שנקראה דרום
מזרח הכנרת, מה שאיפשר להכליל את
הכנרת כולה בתחומי מדינת ישראל.

אבנר רון

מסע בעקבות אבא מתי עמלי מספר על אביו מנשה עמלי ז"ל

במקום קבר: ציון לזכרו של מנשה עמלי שגופתו לא נמצאה

חלפו שנים. אנשים לא נוטים לחלוק סיפר התאבדות במשפחה. אך מצאתי עוסק באבי וסיפור חייו, כמתווה לחיי שלי. אבא היה סמל בצבא הפולני בימי מלחמת העולם הראשונה. הידע הצבאי שלו יושם באשדות והוא היה אחראי על הסליק והדרכת הנשק. לימים, עבר קורס מפקדים בגיוערה ובין 1937-1939 היה שליח מטעם ההגנה במחנות החלוץ בפולין. יחסו לשירות הצבאי היה מלא הדר.

חצי שנה לפני מסיבת בר המצווה בקיבוץ, התבשרתי שאמי מרי נפטרה. זה היה מאבק מלא יסורים לאורך שנים במחלת הסרטן. אחי הבכור מנחם, המבוגר ממני ב-14 שנה, ניהל חיים משלו בקיבוץ השכן אשדות יעקב המאוחד עם אשתו דבורה, בת כפר סאלד. ארנון, המבוגר ממני בחמש שנים, היה בסוף שנות הלימודים בבית הספר המקצועי בעמק הירדן. מאוחר יותר התגייס לצוללות ושרת ב"תנין", כך שבפועל, מי שנשאר עם אבי בשנותיו האחרונות, הייתי אני.

היו אלו שנים מלאות פעילות בחברת הילדים, כשאני נשאב לתחומי העלון והתרבות. וכמובן לאיור. אבא היה אדם חולה, ידעתי שסובל מיתר לחץ דם, ושהוא נוטל כדורים לטיפול במחלה. מה שלא ידענו כולנו, זה שהכדור ששלח לו בן הדוד, שהיה בעל מפעל לתרופות בארצות הברית, היתה תרופה ניסיונית, שהייתה לה השפעה שלילית על מצבי הרוח של אבא, עד דיכאונות, והוא הירבה להתאשפז בחדר החולים בקיבוץ.

בליל חורף גשום במיוחד, ה-14 לינואר 1965, הלך לו אבא בלי שוב. בחיפושים אחריו שהתמקדו באזור הירדן והירמוך, השתתפו רבים. בסופו של דבר, איתרו גששים ממשמר הגבול את עקבותיו שהובילו עד ל"תעלת האפס" בין בית החרושת 'ספן', לסכר, עליו עבר הכביש לבית שאן באותן שנים. במהלך החיפושים הופעלו גם צוללנים, אך חוץ מתיק עור ששימש אותו לעבודתו, לא נמצא דבר. גם לא נמצא שום מכתב. ימים לפני אירוע זה, נפגשנו האחים עם אבא בחדר החולים. הוא ידע שכדי לטפל בדיכאונותיו יצטרכו לתת לו טיפול תרופתי באחד מבתי החולים לתשושי נפש, והוא חש שאשפוזו במוסד זה, יפגע במעמדו בקיבוץ. אין לי ספק שמחשבות אלו, היו ביטוי למצבו הנפשי בלבד.

מסע בעקבות אבא - המשך...

השלמתי במהלך עבודתי בבנק, שם מילאתי תפקיד ניהולי.

החרמש האישי של מנשה

ומעגל אחרון - עסקתי בהדרכה בקיבוץ, בשנת שירות, בנוער העובד, ובצבא. באוקטובר 1974 יצאנו דינה, גל ואני, לשליחות 'דרור' בריו דה ז'אנרו. פרק זה שווה סיפור בפני עצמו, והיה מלא חוויות שלא תשכחנה. בשליחות זו הרגשתי שהשלמתי גם את מעגל השליחות שמילא אבי מנשה, בקיבוצי ההכשרה בפולין.

עם אשתו ושלושת בניו

מנשה עמלי - תמיד מגוהץ

אני זוכר שבטקסי יום העצמאות בעת המפקד על הדשא, נהג אבא ללוש מדי חקי מגוהצים להפליא, ועליהם האותות שקיבל בגין מערכות בהן השתתף. את סיכת הקצין המוזהבת רכש לעצמו, וענד אותה על הדש.

כשהגיעה שעת, התגייסתי לצה"ל. לאחר טירונות בצנחנים פרצה מלחמת ששת הימים. בתום אחד-עשרה חודש יצאתי לקורס קצינים, ושרתתי כמדריך בבית הספר לקצינים במצפה רמון. את שירות המילואים עשיתי לאורך עשרות שנים כמפקד פלוגה בדרגת רב סרן בחטיבות המרחביות, בלבנון ולאורך גבולות הארץ, והתפקידים שמילאתי, נתנו לי הרגשה של סגירת מעגל נוסף עם מורשת אבי.

אבי למד בפוליטכניקום בוורשה, אך הפסיק לימודיו כשעלה ארצה מתנועת החלוץ בפולין. היה בין חברי קבוצת גיידרו ועין טבעון שהקימו את קיבוץ גשר. היה אוטודידקט, ונחשב בין החברים המשכילים והמשמעותיים באשדות. עבד בחצירים (מספוא), ושמעתי שנים לאחר מכן, כיצד עורר השתאות בבגדיו המסודרים, ובחרמש האישי שלו שהשחיו במו ידיו. אני הפסקתי את לימודי בצלאל לאחר שנתיים לימודים בלבד. את התואר האקדמי במינהל עסקים

מסע בעקבות אבא - המשך...

בסיס האימונים של ג'וערה

ולסיום. אבי היה המודד של קרקעות אשדות. ושרטוטיו שימשו את אשדות שנים רבות אחרי לכתו. מילא תפקידים שונים כולל רכז קניות ולבסוף, כשהבריאות הכריעה, עבד כמה שנים במזכירות הקיבוץ שם היה אחראי לרישום האוכלוסין. כתב ידו המסודר, כתוב בעט נובע, מתחבר לתחביב המרכזי של חיי עם היציאה לגמלאות-האיור, וגם כאן, אני חש את קולו של אבא מדבר אלי ממרחקים.

מתי עמלי

מתי עמלי - עיבוד לציורם של אליהו כהן * מנשה עמלי - מפקד כתת הנוטרים

ארכיון אשדות יעקב איחוד

בזמן שקיבלתי את הרשימות היה לי רצון לא להצביע כי קשה לי להשלים עם הדבר הזה של שתי רשימות לוועידת הקיבוץ. שאני בתור חבר קיבוץ מוכרח להצביע רק על חברים מתוך רשימה אחת למרות שלפי דעתי ולפי הכרתי הייתי צריך להצביע על חברים מתוך הרשימה השנייה.

נדמה לי שבתוך כל משק ומשק מכירים היטב כל חבר וחבר ואת השקפותיו יודעים, את סגולותיו ואת יכולתו, והיה אפשר להסתפק ברשימה אחת, בה היו יכולים להופיע חברים של שתי הרשימות לפי יחסי הכוחות במשק, דבר שהיה מספק את שתי הרשימות. אבל לאחר שאין הרשות בידי לבחור חברים מתוך שתי הרשימות וראיתי את זה ללא נכון, לו לא הייתי בוחר הצטרפתי רק לבחור מתוך רשימה אחת, למרות שאין זה משקף את דעתי.

שלכם, גד.

איינדהובן, 20/3/1946 - לחברי ועדת הבחירות שלום!

חברים, 24 שעות חלפו מאז התקבל מכתבכם על צורת הבחירה לוועידת הקיבוץ בצירוף שפע הרשימות המופיעות לבחירות הנ"ל.

אין ברצוני לעמוד בפרטיכל על אי השתתפותי בהצבעה לפי הנוסחה הקבועה בהחלטת המשק. בודאי לא תסכימו איתי, אולי גם נימוקי יראו כחסרי ערך בעיניכם.

לצערי הרב לא אוסיף עצמי בהצבעה לפי השיטה של בחירה באחת הרשימות. אני מוצא מועמדים מתאימים לוועידה בשתי הרשימות. לי עדיין לא ברור בעד מה לפסול חברים טובים ומתאימים ברשימה מס' 1 או מס' 2.

תגובת אנשי אשדות בבריגדה היהודית עם קבלת ההודעה על ועדת הבחירות

בכתבת הארכיון לעלון הקודם ראינו שלקראת ועידת הקיבוץ המאוחד ביגור ביוני 1946 אשדות עסקה בשאלות אירגוניות לקראת אותה ועידה. אחרי דיונים באסיפה הכללית התקבלו שתי החלטות: האחת, להקים ועדת בחירות, והשנייה, ש"הבחירות במשקנו תהיינה יחסיות". "יחסיות" פירושו שתי רשימות מועמדים. ראינו גם את האופן שבו, 5 שנים מאוחר יותר, שתי הרשימות שיקפו למהדרין את שהתרחש בפילוג עצמו באשדות, כלומר, מי הלך ל"איחוד" ומי ל"מאוחד".

כדי לשמור על שוויון זכויות הצבעה מלאים לכלל חברי אשדות, ועדת הבחירות שלחה את שתי רשימות המועמדים לחברי אשדות ששירותו באותה עת הרחק מהמולדת בבריגדה היהודית. להלן תגובתם של חלק מהחברים שקיבלו את המכתב עם שתי הרשימות.

אני מודה לאירית גל על שהקלידה את תגובות החברים המופיעות להלן.

שבת שלום, ובריאות טובה לכולם, שאול ינאי

21.3.46 - שלום חברים!

איתכם הסליחה באם אני מצרף לרשימת הבחירות כמה מילים, דבר שלא נהוג ולא רגיל, אבל לא יכולתי אחרת.

בארכיון אשדות איחוד - המשך...

לא כאן על גבי פתק זה ניתן לבאר), ומתוך כך שאיני נמצא בבית תקופה ארוכה ולא מכיר את החברים, לא אוכל הפעם לבחור והנני מקווה שתבינו מדוע הנני נמנע לעשות זאת.

פרץ גרוסר

23/3/1946 - שלום חברים!

החלטתי, לא להצביע הפעם רחוק אני מהבית וחושבני שעוד אינני יודע את המצב עד כדי כך, בכדי שאוכל באופן אובייקטיבי לשקול איך ובעד מי להצביע. עם שובי הביתה אוכל יותר לדעת את המצב ואז אוכל לקבוע לי את דרך מחשבתי.

שלום לכם ולכל אנשי אשדות, שלכם, יצחק

לועדת הבחירות, לועידת הקיבוץ שלנו,

לחברים גפני וקצנבליט –

היות ואני רחוק עכשיו מהבית ואיני בקיא מספיק בהשתלשלות האחרונה בחיי הקיבוץ על הרקע של הקרע הטרגי בתוכנו ומאידך, אין לי בטחון גמור שעל אותם העניינים אשר שנויים במחלוקת בבית יש אינפורמציה אובייקטיבית מספקת אצלכם. לכן החלטתי להימנע מהצבעה, דבר שהוא לי הפעם הראשונה במשך 21 שנות חיי בארץ.

שלכם, גולדרייך יעקב

אין לי הזכות לתבוע מהרוב לשנות דעתם בדרכים שקבעו לו, אולם אני לא אוכל לנהוג כך ולכן אינני מצביע.

הנני מחזיר לכם את שתי הרשימות, בשתייהן מצוויינים השמות שהנני רוצה לבחור בהם. יודע אני שהרשימות תפסלנה על ידכם, אבל כך החלטתי לנהוג הפעם. באם הן תפסלנה,....(מלה לא ברורה..) הדבר שאני לא הצבעתי, תקראו לזה שלא התאמתי עצמי לחוק ולהחלטה. אני חושב שהחלטות כאלה אינן לפי רוח הזמן גם לא לפי רוחי.

להתראות חברים, תקוותי לראותכם מופיעים מאוחדים בכל!

הנאמן תמיד, יצחק

18/3/1946 - לחברי ועדת הבחירות שלום!

ודאי רבים יתאכזבו מתשובתי זו, ויש אף להצטער מאד שלכך הגענו שהנני שולחת לכם חזרה את שתי הרשימות ריקות ומוותרת על השתתפותי בבחירות.

הדרך שבה בחרתם היא למורת רוחי ואני מתנגדת לה בכל תוקף אינני משתייכת לשום מפלגה וכשאני בוחרת תהיה בחירתי לפי האישיות, לפי האדם ולא לפי ההשתייכות למפלגה איזו שהיא. המְנִיָה הזאת של התפלגות אוכלת את אנשינו והם רואים את זה כדבר ראשון במעלה ועליו הם מקימים את חיינו, ומכיון שנקודת המוצא שלי ושלכם שונה היא, לא אוכל ללכת עמכם יחד.

אורה שץ

לחברים שלום רב!

קבלתי את רשימת הבחירות, ועלי להשיב תגובה מסויימת, והרי היא:

מתוך כך שאני בדרך כלל עדיין מחוץ לכל העניינים, ואף לא עסקתי בהם מעולם (מדוע,

ילדים כותבים בהתשה

לילדי הגן בכפר הנשיא, שמחנו מאד על המתנה היפה, המכוניות החמודות, ששלחתם לנו. זו היתה באמת הפתעה נעימה. אנו שלחים לכם ציורים מכל ילד וילד ותודה רבה לכם - ילדי הגן והמטפלות.

מעלון 420, 22.9.1968

מה נבקש מהשנה החדשה?

ילדי כתה א' מבקשים:

טלי – שלא יהיה בכתה חור של פגז וכן גם בבית

שמואל – שיהיה כבר קר בחוץ ושירד שלג

צור – שתהיה שנה טובה, שלא תהיינה הפגזות ומלחמות ושלא נצטרך לישון במקלט.

דליה – שיבוא גשם

דלית – שלא יהיו חיילים פצועים

ענת – שהילדים כולם יאהבו את הגשם

נורית – שיגדלו הרבה פרחים

רני – שלא ישימו מוקשים ולא יפצעו חברים

איריס – שיהיה שלום ונוכל להגיע אל הפירמידות

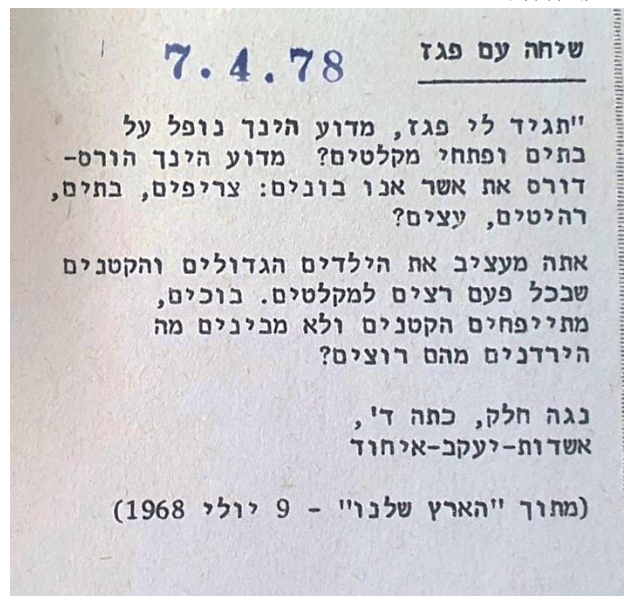
דני – שיהיה שלום בארץ

חנה – שיהיה שלום

יואל – שהערבים יהיו איתנו בשלום.

במלאת 54 שנים למעגל הארועים שבין סוף שנת 67 לספטמבר 1970 שזכה לכינוי 'מלחמת ההתשה' (או המלחמה שבין המלחמות) אנו מביאים כאן באדיבות 'ארכיון אשדות' אמירות מפי ילדי אשדות איחוד, במהלך אותה מלחמה ארוכה שגבתה עשרה קורבנות: תשעה באיחוד ואחד במאוחד.

נכתב חודשיים לאחר נפילת אחיה, יהודה חלק, במיקוש עגלת הבנוות 8.2.68

מעלון 414, 12.4.1968

ענת פלדמן, כתה ד': לילדי כפר הנשיא, אנו שמחנו לקבל את מתנתכם בהתרגשות רבה. על רצון של ניחומים עלינו. אנו יודעים שאתם כמונו על יד הגבול. נשבח ונאמר: 'שלום לכל החיים עד 120 שנה'. הרבה קיבוצים מנחמים ושולחים מכתבים. אנו הופגזנו קשות. נפלו אצלנו הרבה פגזים. להתראות בשמחה רבה.

רינת זקצר, כיתה ב': תודה רבה על המכוניות. המכוניות היו מאד יפות. הבית שלנו נפגע. ארבעים פגזים נפלו בחצר וגם בתוך המשק נפלו שישים פגזים-

ילדים כותבים בהתשה - סוף

ילדי כחה ג' מבקשים:

חנה – אני רוצה שיהיה שלום בארץ. אני לא רוצה שיהיו כל הזמן הפגזות לא רוצה להכנס כל הזמן למקלטים. ושלא יהרגו לנו חיים וחברים. לא רוצה שיקחו לנו הרבה שבויים. אני לא רוצה שיהיה חג ופתאום יתחילו להפגיו. ושהערבים לא יפגיו אותנו ואנחנו לא אותם. אני מבקשת סליחה על החטאים שעשיתי. אני לא רוצה שהחברים יתרוצצו בין המקלטים ויהרגו. רוצה שנחיה בשלום ולא נהרג.

הגר – אני רוצה שיהיה שקט ולא יהיו מלחמות בארץ. ואני רוצה ללמוד בשקט ושלא ירדו בלילה למקלטים.

רינת – אני רוצה שלא יכנסו למקלטים. ואני רוצה שיהיה שלום בארץ. ואני רוצה שתהיה שנה טובה ושיהיה נחת ושלא ישנו במלקטים.

גדעון – אני רוצה שהשנה החדשה תהיה שנה טובה ולא רעה. ותהיה שנה מצלחת בעף השחיה שלי.

גל – אני מבקש מהשנה החדשה – שיהיה שלום, שלא נרד למקלטים, שלא ימותו אנשים. שתהיה שנה טובה ולא רעה.

ילדי כחה ה' מבקשים הרבה בקשות לקראת השנה החדשה:

עמית – מה הייתי רוצה שיהיה בשנה החדשה? רוצה שמצבה החומרי של אשדות יעלה. שתהיה שנת שובע ויבולים רבים בשדות ובכל ענפי החקלאות. אני רוצה שיוולדו הרבה תינוקות במשק שקבוצת הכדורסל תעלה לליגה הלאומית.

דוד א. – אני רוצה שהשנה תהיה שנה שלווה ושמחה, בלי כוננות או ירידה למקלט.

נגה – השנה החדשה, מה תתני לאשדות שלי? אני רוצה שתתני להורים שקט ושלווה, לילדים הגדולים שנת לימודים טובה. ולקטנים משחקים ואהבה. למשק עצמו נוף יפה ופורח ולמורים שנת הוראה פוריה.

יומן 1969, 426
שיר של ישעיהו פונדק מרשימותיו מתוך
"דפי ימים ב'זור"

אזני שומעות
לבי יודע:
טורקים דלתות ענק במרומי גולן,
שערים מזדעזעים מול בית שאן
רעמי אויב על ביתנו.

ואני בתוך,
בחום על הגבול,
משקה המטע
שיחיה ויניב.

וכאן הוא כאן
ואין לאן.
ובנינו מול המפץ.
א' סיון תשכ"ט.

באדיבות שאול ינאי ארכיון אשדות יעקב
איחוד

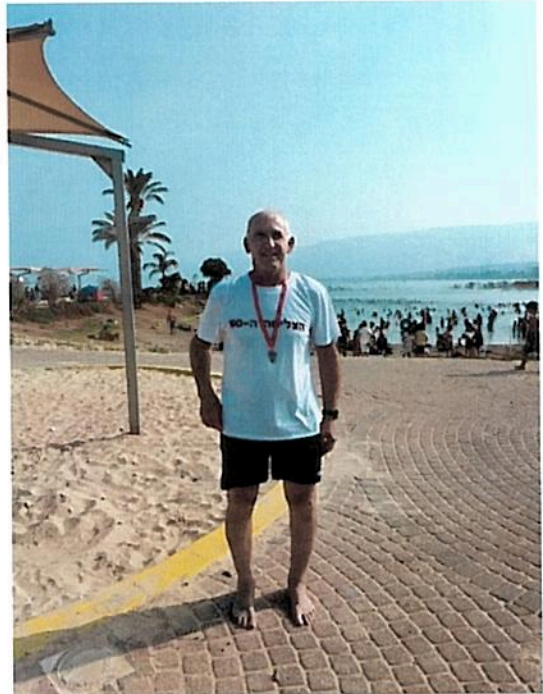
התמונה מהאינטרנט...

צליחת היובל של גל מלמוד

המתינו לו בחולצות תואמות ובתשואות רמות האם חדזה (אתלטית עבר חניכתו של עמיצור שפירא ז"ל), האשה אורית, הבת אופיר ושלושת נכדיו. הפתעה נוספת עבורו, היתה מינויו ליו"ר "עמותת 40 צליחות ומעלה". גל מתכוון להמשך לצלוח גם בשנים הבאות ומקווה לצרף אליו בני משפחה נוספים.

אבנר רון

כה אמרו האלופים:

שום דבר אינו בלתי אפשרי. עם כל כך הרבה אנשים אומרים שזה לא יכול להיעשות, כל מה שצריך היה דמיון.

מייקל פלפס

תופעת לוואי היחידה של אימון יותר מדי היא שאתה מקבל בכושר. אין בזה שום דבר רע.

מארק שפיץ

עבור גל מלמוד (61) צליחת הכנרת המסורתית שהתקיימה בשבת 2.10 מכפר הנופש של האון לחוף צמח (4 ק"מ) היתה ה-50 במספר, ואם לכמת את המרחק הכולל, הרי שהוא הוא גמא במצטבר 200 ק"מ ועוד ידו נטויה. את הצליחה הראשונה עשה גל בשנת 69 בהיותו בן 9, יחד עם אביו אורי ז"ל ומאז השתתף בכל הצליחות למעט שלוש. בניגוד לשנה שעברה, אז התקיימה צליחה במתכונת מצומצמת בשל מגבלות הקורונה, השנה נפתחו שני המסלולים, ועל פי דיווח לא רשמי צלחו את הכנרת כ-8000 בני אדם כאשר חלק לא הורשו להכנס למים, בגלל מגבלת התקהלות. תומר, בנו של גל וגיא חתנו (בעלה של אופיר), הצטרפו אף הם לצליחת היובל, שלדעתם היתה ארוכה בכמה מאות מטרים לעומת קודמותיה.

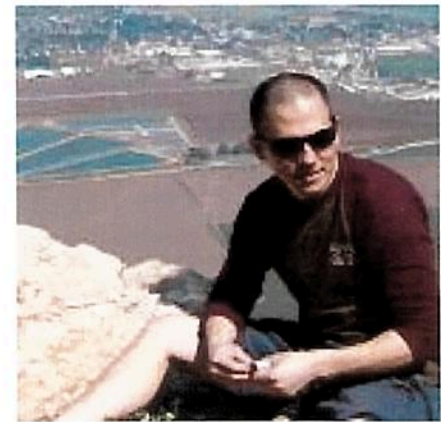
ההפתעה האמיתית ציפתה לגל בחוף צמח החדש-ישן שסובל מבעיה קריטית של העדר צל (ראש המועצה שנכח בצליחה, הבטיח לגל שבשנה ההבאה יוצבו שם צלילות) שם

דורון זקצר ערך ערב הוקרה מרגש ליחידת חילוץ ערבה

הפרטי המוקדש לאימונים, לסיוע ולחילוץ בכל יום ובכל שעה וזמינות של 24/7, זה אינו מובן מאליו! רוח התנדבות הינה תכונה מדהימה, ששמה בצד את הנוחות האישית, למען טובתו של האחר, מעשה טהור ונקי מאינטרסים. נתונה ללא דרישה. או כפי שאמר סופוקלס: "לעשות מעשה טוב, הוא משימתו המהוללת ביותר של האדם".

תודה לכם מתנדבי יחידת חילוץ ערבה! אנו גאים בכם" אמר צור באירוע.

יח"צ

דורון זקצר, 47 מקיבוץ חצור (בן אשדות איחוד) חולץ ב- 22.4.2019 על ידי מתנדבי היחידה כאשר התדרדר מגובה 15 מטרים, ממצוק בנחל פרס ונפצע קשה. דורון סיפר על החילוץ המורכב, הפציעה הקשה, השיקום הארוך והחלומות לעתיד. באירוע השתתף גם ראש מועצה אזורית הערבה התיכונה מאיר צור.

למרות שדורון הפך לנכה גופנית, הוא נשאר חזק נפשית ורוחנית ואף תורם מזמנו ומרצו לחברה, לבני נוער ולפצועים, תוך כדי התהליך האישי והמורכב שהוא עובר בשיקום. דורון נמצא בקשר הדוק עם מתנדבי היחידה מאז החילוץ.

באירוע נפרדו **אורי לב**, מפקד יחידת חילוץ ערבה והמתנדבים, באופן מכובד ומעורר התרגשות, מאיציק מעוז, חנן אורן וד"ר אודי הר שמש, שפורשים מאחר והמשרה אינה מאשרת השתתפות בחילוץ מעל גיל מסוים.

בסיום הברכות הנעימה שרה'יה שרון בשירה **בציבור שירי ארץ ישראל היפה**. שרון הגיעה לאירוע בהתנדבות.

מאיר צור, ראש מועצה אזורית הערבה התיכונה: "תודה לדורון על האירוע שריגש את כולנו והעניק השראה ליכולותיו כאדם והנתינה לזולת, למרות הפציעה הקשה. תודות והערכה עצומה, בשם כל תושבי האזור ובשם עם ישראל ליחידת חילוץ ערבה, על ההתנדבות לתפקיד המורכב, הזמן

סיפורן של שכונות

בקשר לשכונה המתמהמהת (מעט יונתן אלטר)

בעיות לא פחות פשוטות. ארנון שלם שהיה ראש מנהלת הבנייה מספר על שיחות טלפון רבות מתושבים על חדירת מים לבתים בעקבות הגשם הראשון. היו אנשים שנאלצו לחפור תעלות באמצע הלילה כדי לתעל את המים מחוץ לבתים. במקומות מסוימים השלוליות היו כל כף עמוקות עד שהיה חשש שהילדים ייסחפו עם המים. הכל הפך לביצה אחת גדולה, גם כבישי האספלט שרק נסללו נסחפו בגשם החזק והכביש לתל אביב היה מוצף"

והיום

היום רעות היא שכונת יוקרה של עיר העתיד מודיעין. חלק מוותיקי השכונה כבר עוזבים אותה ועוברים לגור ליד הנכדים או במגדלים בתל אביב וצעירים עשירים ואנשי הייטק מצליחים קונים בה בתים.

מחירי הבתים ברעות עולים בקצב גבוה יותר מקצב עליית המחירים הארצית (שהיא, כידוע גבוהה). וכיום כל בית ברעות נמכר ב 5-7 מיליון ₪.

כשקראתי את הסיפור הזה מייד עלו לי חבלי הלידה של השכונה שלנו באשדות וחשבתי ש... יש מקום לאופטימיות.

ואחרי שכתבתי

ואחרי שכתבתי את הסיפור הנ"ל אני שואל את עצמי, למה אני מספר על שכונה רחוקה ולא על חבלי הלידה של השכונה שלנו "נוף אשדות". שחלמנו אותה ותכננו אותה מול רבים בקיבוץ שהתנגדו להקמתה, בניגוד לדעת חברים שלא האמינו שתקום, אפילו במועצה האזורית ניסו, אז, לשים לנו רגליים, מאמצי השיווק היו לא פשוטים ובצדק, קשה היה לשכנע מתעניינים ששדה הבור הזה שמסומן כבר זמן רב וקוצים ודרדרים גדלו בו בחודשי ההמתנה, יהיה לשכונת מגורים. הקבלן הראשון התחיל ונעלם, במשך חודשים חיפשנו קבלן/יזם חדש, זה שמצאנו היה יותר רציני וכמעט

אני כותב את הדברים כי רעות השכונה הצמודה לעיר מודיעין (בה אני גר עכשיו), חוגגת בימים אלה 30 שנה לתחילת איכלוסה. בשלב הראשון נבנו בשכונה 1,000 בתים וסיפור הקמתה, שפורסם כאן השבוע, הביא אותי להרהר בסיפור הקמת "שכונת הבנים" באשדות איחוד. רעות הוקמה סמוך ל"קו הירוק", עוד לפני שמודיעין הייתה קיימת, כפתרון מגורים לאנשי צבא קבע שקנו את הבתים במחיר נמוך מאד.

ההתחלה

קיץ 1991 הוגדר כמועד כניסת המשפחות לבתיהן החדשים, אולם חודשים ספורים קודם לכן מתערבת המציאות בתוכניות. מלחמת המפרץ פורצת בינואר ובמשך מספר חודשים אתר הבנייה כמעט ומושבת לאחר שכניסת הפועלים הפלסטיניים לישראל נמנעת. הפיגורים הולכים ומצטברים ובמנהלת השכונה נדרשים לקחת החלטה – האם לדחות את האכלוס, למרות שאלף משפחות, שקנו בתים בשכונה צריכות לפנות את הבתים בהם הן גרות עכשיו או ללכת לתהליך אכלוס בעייתי. מנהלת השכונה בוחרת באפשרות השנייה. במאי 91 עברה המשפחה הראשונה שמצאה עצמה חייה בה לבד, כאשר שכניה הם הפועלים הפלסטיניים ו-999 בתים בשלבי בנייה שונים. מרתה ברזילי שמשפחתה הגיעה ראשונה מספרת על חווית הקליטה: "רב הבתים היו עדיין ללא חשמל ובחוף כמובן שלא הייתה תאורה (בשכונה באשדות כבר יש תאורה רחוב). בלילה המקום היה נראה כמו עיירת רפאים. טלפון לא היה וגם לא גז. אנשים התחילו לעבור לבתים כי לא הייתה להם ברירה מכיוון שהם היו חייבים לפנות את הדירות בהן הם גרו עד אז (באשדות אין לחץ לפנות את הדירות בהן גרים הבונים). משפחות הגיעו עם משאיות והיו צריכות להעלות את כל הרכוש על גבעה בלתי סלולה כשמסביב הכל רק חול וחול, עדיין לא היה שביל סלול ולא מדרגות וכך נאלצו לטפס במעלה הגבעה עם הציוד בחוס הכבד של קיץ 91"

אם הקיץ הראשון היה לא קל הרי שהחורף הראשון בו אף ירד שלג באזור, הביא עימו

סיפורן של שכונות - המשך

אז כמה גשם ירד השנה?

בימים אלו, הרבה מאד ישראלים, מנסים לברר, לנחש, כמה גשם ירד השנה, האם תהיה שנת בצורת או שנה גשומה, ומה יקרה השנה למפלס הכנרת?

איך יודעים כמה גשם ירד בשנה הבאה?

שבת אינדיאנים מתקבץ במרכז הכפר ושואל את הציף: איזה חורף עומד להיות? האם לקושש עצים? עונה הציף: אלך להתייעץ עם הרוחות.

הציף צועד לבדו אל קצה השמורה, מרים את שפופרת הטלפון הציבורי ומתקשר לנאס"א. "מה התחזית לחורף?" הוא שואל. עונים לו "עדיין אין תחזית". הציף חוזר לשבת ואומר "תתחילו לקושש עצים". הכפר מתחיל לקושש. אחרי שהצטברה ערימה במרכז הכפר, שואלים התושבים את הציף "זה מספיק?".

עונה הציף: אלך להתייעץ עם הרוחות.

הוא חוזר לטלפון הציבורי בקצה השמורה ומתקשר שוב לנאס"א: "יש חדש בנוגע לחורף?" הוא שואל.

"נראה שיהיה חורף בינוני", עונים לו.

הוא מודיע לכפר להמשיך לאסוף עצים. כבר יש ערימה ענקית של עצים במרכז הכפר. "מספיק עצים לחורף?" שואלים התושבים את הציף.

עונה הציף: אלך להתייעץ עם הרוחות.

הוא חוזר לטלפון בקצה השמורה ומתקשר לנאס"א. "צפוי חורף קשה ויוצא דופן" אומרים לו. הציף חוזר לכפר ואומר "תאספו את כל העצים והענפים והעלים שאתם רואים על הרצפה. אל תשאירו כלום". כבר יש ערימה עצומה במרכז הכפר. "זה מספיק?" שואלים התושבים.

עונה הציף: אלך להתייעץ עם הרוחות.

בטלפון אומרים לו מנאס"א "התחזית היא לחורף הקשה במאה האחרונה". הציף חוזר לכפר. "איספו גם ענפים יבשים שלא נשרו עדיין, עצים חולים תעקרו ממקומם, תבנו מקלט חורף לכפר ואל תשאירו זרד על האדמה. הכל לאסוף!".

אחרי עבודה מאומצת התושבים מתאספים עייפים ושואלים את הציף: אין יותר מה לאסוף. האם זה מספיק?"

הציף עונה "אלך להתייעץ עם הרוחות."

הוא צועד שוב לקצה השמורה ומתקשר לנאס"א. "איך יהיה החורף?" עונים לו "החורף צפוי להיות הקשה ביותר בהיסטוריה המתועדת." הוא שואל

"תגידו, איך אתם יודעים את זה?"

עונים לו "הלוויין מראה שהאינדיאנים אוספים עצים כמו משוגעים".

שתהיה שנה טובה, וגשומה!

סיים אבל עד היום, כבר עשר שנים, שהוא סוחב חובות לחלק מהדיירים. השיווק התנהל בעצלתיים, משפחות "טפטפו" לאט לאט. ועדיין יש שלא מאמינים שהשכונה הזו תאויש כי מי יבוא לגור כאן עם קיץ כזה קשוח? חלק מהתשתיות שפוקחו על ידי חברה שהועסקה על ידי המועצה האזורית, לא תפקדו...

והיום

השכונה באשדות איחוד מאוישת כולה, פורחת ומבוקשת, אשדות יעקב ישוב גדול, (השני בגודלו במועצה האזורית) עם נוי פורח (אני יודע שאפשר יותר), מערכות חינוך פורמלי ולא פורמאלי פועלות בשיתוף ההורים. תרבות פועמת, בריכת שחיה בקיץ, קאונטרי קלאב במרחק הליכה.

כל בית שיעמוד כאן למכירה יימכר מיד.

ממרום גילי אני יודע שגם "שכונת הבנים" שתיבנה בימינו, תהיה כזו, הסבלנות והחלוציות (שכונה ראשונה שנבנית בשיטה הזו באשדות) - ישתלמו.

ולא כתבתי כלום על השכונה בבית זרע שבנייתה נגררת ונעצרת ושוב נגררת, ולא על השכונה באפיקים שזוחלת ומלקקת טעויות רבות. כנראה שזוהי דרכן של שכונות חדשות.

זה לא אומר שההמתנה לסיום התשתיות לא מעצבנת ומכאיבה. זה לא אומר שלא נעשו טעויות, רובן לא תלויות בקיבוץ. עצם הבחירה על ידי הדיירים והקיבוץ, לבנות את השכונה עם משרד השיכון יש בה מעכבים רבים.

אני יודע שהנהלת הקיבוץ עושה ככל יכולתה לקדם ולדחוף ויחד עם זה הדברים לא בידיים שלה.

לשנה הבאה בשכונה הבנויה !

יונתן אלתר

חוגגת יום הולדת עם חמורים - עמליה

תפלה / פרנסיס ז'ם

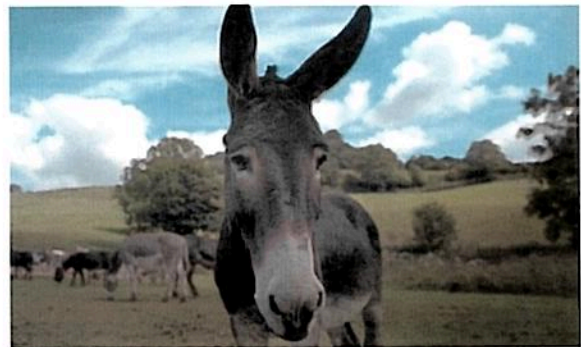
כשיבוא יומי להתבקש לפניך, אלי,
תהא נא זאת בשעה שבפפר החוגג
אבק מתמר.

בדרךפי בעולם הזה חפצתי לבחור לי
נתיב ישר אל גן-העדן,
שם פוכבים זורחים לאור החמה.

ואקח את מקלי בידי, ובדרך - המלך אלך.
זכה אגיד לחמורים ידידי:
הריני פרנסיס ז'ם ופני לגן-עדן,
כי אין גיהנם בנוף אלה הטוב.

ועוד אמר להם: "בואו, רעי השמים.
בהמות חביבות, שבניד אַזניכם הפהיר
תגרשו זבובים ודבורים ומפות"
רצוני להראות לפניך אלי בחברת חמורים,
אהבת נפש אהבתים, על פי בנחת ירכינו ראש

תרגמה: רחל המשוררת

כשקראתי שיר זה לראשונה, תהיתי
מה מצאה בו רחל המשוררת שטרחה לתרגמו,
ורק אחרי הביקור ב"חוות החמורים" (סמוך
למושב בית חרות בשרון), או בשמה
האמיתי "להתחיל מחדש" הבנתי מדוע. היו
שם המוני חמורים ועיירים קטנטנים ומתוקים
שהובאו לשיקום אחרי שהאתונות המליטו
שם את גושי הפרווה החומים והרכים. נתתי
לחמורים ולאתונות גזרים לכרסום, ראיתי את
עיניהם והבנתי. הבאתם ושיקומם של חלק

מהחמורים הוא סיפור מופלא, לאחר שעברו
שבעת מדורי גיהנום. עדנת החמורים היתה
מתנת יום-הולדת שיעל בתי נתנה לי, יחד עם
איילת שהגיעה מתל-אביב ועפר המתגורר
ברמת-גן שבא עם בנותיו. לאחר שהשארנו את
המכוניות בחניה, נפתח עבורנו השער
והתקבצנו באוהל המרכז, שנקרא על שמה
של **אגם לוי ז"ל** שנספתה באסון נחל צפית.

הוקרן עבורנו סרט בו נראו החיות המסכנות
בטרם הגיעו לחווה כדי לשקם אותן. זה היה
פשוט מזעזע!!! קשה לי לחשוב איך בני-אדם
מסוגלים לעשות דברים כאלה, ועוד ליצורים
כל-כך נאמנים שעובדים קשה, אינם מקבלים
את מזונם כראוי ואף עוברים התעללות קשה.
הלב פשוט נצבט. רבים מן החמורים שבחווה
עבדו עד הגעתם בסילוק שברי בניינים שנפגעו
מפצצות חיל-האוויר בעזה. הם נמצאו כאשר
הם קשורים סמוך למזבלה נידחת, בלי אוכל
או מים, בימים החמים כל-כך של הקיץ.

בחוות החמורים פגשנו צעירה בשם שרון,
שבדרך לא דרך, דאגה להביאם לבית-החולים
הווטרינרי כדי שיקבלו את הטיפול המתאים,
וכשהחיה מתאוששת היא מועברת לחווה שם
חיים בנחת כל עדר החמורים ההולך וגדל. על
שטח של כ-17 דונם של אדמת חול נמצאים
למעלה מ-600 בני חמור, עבורם ניבנו גדרות
בהם מכונסים ומופרדים חמורים מסוסיים. יש
גם פרות מעטות ופר אחד לבן לגמרי והמון
עזים וכבשים. ויש מתחם לחתולים עם מועדון
שבו הם מתכנסים. ראינו צמד כבשים הנעזרות
בכיסאות גלגלים כדי לנוע ממקום אחד לשני
כאשר אחת מהן הולכת אחרי המבקרים כדי
לקבל עוד ליטוף בהזדמנות, והאחרת נמנעת
מכל מגע עם המבקרים, כאילו אומרת
"בחייאת, תעזבו אותי. לא רוצה מכם כלום,
הניחו לי וזהו!". ישנם חמורים בעלי שלוש
רגליים שמסתדרים נהדר למרות הנכות,
תוצאה של נמק שפשט ברגל. יש גם מתחם
הנקרא "בית - יולדות". שם זכינו לראות
וללטף, כמה עיירים שעדין ינקו מאימם
האתון.

חוגגת יום הולדת עם חמורים - סוף

הם היו ממש גושי פלומה רכה, כמעט כמו לאפרוחי תרנגולות בימי חייהם הראשונים.

חלק מהחמורים מתפלשים להם בחול ונהנים משזיזוף בשמש למרות שיש סככות צל, והם קמים רק כשמתחשק להם כדי לטעום מהגזרים שהבאנו. כאן מותר להאכיל את החיות, אבל רק בירקות ופירות לפי רשימה שניצן המדריכה נתנה ליעל, כשהזמינה את הביקור וההדרכה. אחרי ששמענו וראינו כל מה שהראו לנו, החלטנו לתרום ככל יכולתנו, ולכן קניתי לבנותיי, כמה ספלי קרמיקה סינית אשר עליהם תמונות של חמורים.

לסיכום, היה מעניין, קצת עצוב אבל בעיקר שמח, ואם אתם מחפשים מה לעשות עם הילדים והנכדים בחופשים שעוד יבואו עלינו לטובה, כדאי שתזמינו עבורם ביקור, קנו גזרים בכל-בו, וסעו לבקר ולעשות טוב לעצמכם לילדיכם ולחיות כמובן.

שבת שלום.

עמליה דיין בת-ארי

החמור הקטן / יהודית סלף וינר

החמור הקטן

שהלף אלף האן

אי אה אי אה, אי אה אי אה

כי שכת כבר מלאן

טאנו של תלתן

אי אה אי אה, אי אה אי אה

ופאט באנן

עאקט שט באן

וטאט האקף

על אבו הקטן.

אי אה

צער בעלי חיים

מילים: דן אלמגור

לחן: בני ברמן

אי שם בדרך אל העיר
רכב לו סבא על חמור
נכדו הקט והצעיר
צעד ברגל מאחור.
אמרו כולם פשוט נבזות
איך הזקן מעז לרכב
בעוד הילד הפעוט נסחב ברגל אחריו.

אי שם הרחק הרחק מפה
רכב לו נכד על חמור
רכב בנחת וסבו
גרר ברגל מאחור
אמרו כולם לא יתכן
איך הצעיר מעז לרכב
בעוד הסבא הזקן
נסחב ברגל אחריו.

אי שם הרחק בין השדות
ראו כולם עם בוקר אור
ראו איך סבא ונכדו
רוכבים יחדיו על החמור
אמרו כולם שניכם יחדיו
והחמור כל כך רזה
כיצד לא תתבישו לרכב
על גב חמור מסכן כזה.

אי שם הרחק בין הדרכים
ראו כולם עם בוקר אור
זקן וילד מהלכים
ועל גבם נושאים חמור
אמרו כולם הנה עכשיו
הכל בכי טוב הסתדר
חמור קטן נישא על גב
חמור קטן נישא על גב

שני חמורים גדולים יותר

איכות סביבה

איך אני תורמת, בכפיה, לזיהום כדור הארץ!

בפל-בו שלנו, (שיש לי רק מילים טובות לומר על עובדותיו ועובדיו),
הלקוחות – אנחנו, לא משלמים על שקיות הנילון.
ובכן, איך סופג הפל-בו את מחיר הכמויות האדירות של שקיות הנילון ש"הולכות" מדי יום?!

הנה הפתרון: המחיר מוטבע בתוך המצרכים שאנו קונים בכל-בו.

זאת אומרת: שאני בקניות שלי, משלמת על שקיות הנילון שרוב הקונים משתמשים בהן והרבה.

במילים אחרות: מי שלוקח שקית נילון שישלם עליה. ולא אני.
הנסיון מלמד, שכשמשלמים, לוקחים פחות. אותו הדבר בחדר אוכל: תשלום על כל הכלים החד-פעמיים והשקיות.
יש אפשרויות להוריד את השימוש בחד-פעמי:

- 1) להשתמש בכלים חד-פעמיים, מכל הסוגים, פעמים נוספות.
- 2) להביא כלים מהבית.

(אי הנוחות לעובדים ולפעמים אי נעימות, אינה טיעון להתפרעות בחד-פעמי).

(לדוגמא: מסכות הקורונה. מחויבת בצדק, על כל מסכה שאני לוקחת.)

במאמצון (מאמץ קטן), וכל אחד ואחת שותפים במשהו למניעת זיהום העולם.

איזה כף! שבת שלום!

שמחה ואור

ברוריה

"פלסטיק הוא רק חלק מהבעיה"

כן, הוא כאן כדי להישאר, וכל חתיכת פלסטיק שקנינו אי פעם עדיין קיימת ותהיה פה גם מאות שנים אחרינו; הוא מזהם את הים, פוגע בבעלי חיים, ונצבר בערימות בלתי נגמרות... (מתוך הרשת)

...לא רק שהאשפה שלנו תישאר כאן שנים אחרינו – במקרה הטוב תיטמן באדמה ובמקרה הפחות טוב תגיע לים ובכל מקרה תפגע בבעלי החיים, במקורות המים ובסוף גם בנו ... (מתוך הרשת)

מי ומה באשדות

אני כמעט בטוח שרוב החצבים שפורחים באשדות לא הופיעו כאן במקרה, אלא ננעצו באדמה על ידי אברהמיק חזן, האיש הכי יצירתי באשדות ביג-טיים. בימים אלה הוסיף אברהמיק נדבך נוסף לפרוייקט החצב, באמצעות מספר מייצגי מתכת דמויי חצב שהציב במקומות שונים בקיבוצנו. יוזמה ברוכה נוספת של האיש הרב תחומי הזה.

משטרת צמח - כולנו מכירים ומתעלמים. קונגלומרט ששטחו הפיזי 2000 מ"ר של בטון ומלט שמחזיק מעמד עשרות שנים ללא תחזוקה. המבנה שהוקם ב-1938 כחלק מתפיסת הבטחון של אז, עומד בשימונו מאז שנת 2004 אז פינה צה"ל סופית המבנה הדו קומתי, שנמסר לידי מנהל מקרעי ישראל ומאז מרחף מעליו סימן שאלה גדול, אפוף בצמחיה עבותה וכתובות גראפיטי. יוסי ורדי, בשבתו על כס ראש המועצה יזם במסגרת תב"ע תוכנית לאיוש המבנה הנטוש כחלק מפרוגרמה תיירותית, תחת הכותרת המיתולוגית "קסם על ים כנרת". תכנון הוא דבר יקר וכאן זה נתקע. הקסם נשאר בוהק, הכנרת אף גבהה בכמה עשרות סנטימטרים בזכות חורפים טובים, אבל מבנה המשטרה נותר נטוש וזנוח. שאלתי השבוע את עידן גרינבאום ותשובתו היתה ש"הנושא מורכב".

פרוייקט החלפת גגות האסבסט המסרטנים, בגגות איסכורית ידיותיים לסביבה נמשך במלוא המרץ, והפעם הגיע תורם של מבני המחסן והמכבסה. בקרוב מבנים נוספים.

מי ומה - המשך

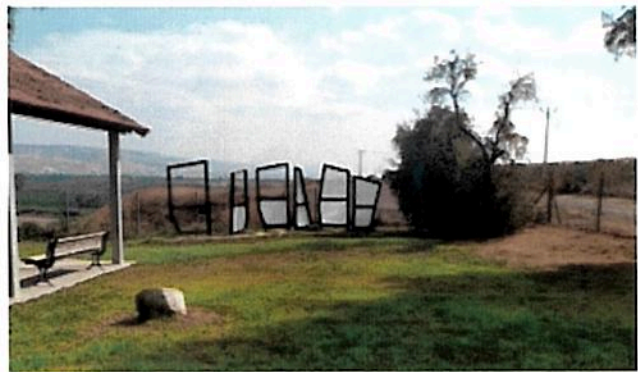

אודי אשכנזי מזכיר לכולנו שלמרות שעברו חודשים ארוכים, לא חל כל שינוי במצבו של עמוד התאורה העקום, וגם לא של עץ הפיקוס, שענף כבד שלו נפל עליו, ויש סכנה להתמוטטות נוספת. "האם מחכים שיקרה כאן אסון שיעלה בחיי אדם"? הוא תוהה.

מכון החליבה בנטופה מתמרק. מוטי רחמים מנהל רפת נטופה מעדכן שמכון החליבה הקרוסלי נמצא בשלבים מתקדמים (ראה צילום מרחפן): יש גג על הכול (הכיסוי קשיח-פייבר צימנט) אחריות ל-20 שנה. צח"מ אפיקים מרכיבים את הקרוסלה. סיום משוער בעוד כ-3 חודשים.

ובגזרת אנדרטת השואה אין כל חדש תחת השמש וטיפות הגשם שירדו השבוע. הפרוייקטור העונה לכינוי 'גיישוי' אומר לי שבמהלך נובמבר יש מצב שהוא יתפנה להתחיל בפרוייקט, אבל אל תצפו לביצוע מהיר. (והוא יכול להיות רגוע- יקיריהם של ניספי השואה באשדות לא יכעסו עליו).

המתקן המוזר הזה הוצב במטע התמרים הנטוש בג'ונגל. אורן ראובני מסביר שמדובר במלכודת לחזירי בר שהוצבה ע"י רט"ג, ועד כה לא נלכד בה ולו חזיר אחד לרפואה. סמוך למתקן, הסתיימה לאחרונה נטיעת 90 דונם נוספים של אבוקדו מזן ג'אם שנחשב לזן משובח במיוחד. בכך מגיע היקף האבוקדו אצלנו ל-450 דונם.

מי ומה - המשך

תפילה

חנני אל קצת סבלנות ואורך רוח,
לבל יפרוץ לו כעסי כסער השובר.
המצא לי בטחון ובצדו הכח,
להתמודד עם משברים וגם להתגבר.

הראה לי נתיבות אל לב אדם ורע,
למדני לא לתלות אשמה באחרים.
ואם גם אצטרך שטרות שלי לפרוע,
למדני לעמוד זקוף מול הדברים.

המצא לי תעוזה לדבוק ביושר דרך,
לסלוח, להבין גם חלשים יותר.
למדני לחתור אל משמעות וערך,
להיות חזק דיי, גם פעם לוותר.

למדני לא לרדוף אחר כבוד וחנף,
לדעת מי אני כמו שבראני אל.
שמרני בל אהיה בפי קנאה לטרף,
בל תלכדני חמדנות באזיקי ברזל.

נטע בי רוב שמחה ועליצות בלי גמר,
למדני לאהוב בלי גבול, עד שכרון.
עשה ימי שיהיו כמנגינה וזמר,
מיום בו נפקחו עיני ועד ליום אחרון.

איתן פרץ – דגניה א'

שבת שלום!

עלון מס' 1570

עריכה ומי ומה ועוד.. – אבנר רון
שער – ברכה פונדק
עימוד עלון – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

בתחילת השבוע נסעה שרה'ה שרון עם
יענקלה יקיר ליבה, לבדיקה רפואית
באיכילוב. בדרכם משם לארוע זמר בקיבוץ
גבע, אירע תקר בגלגל האחורי על כביש
סואן סמוך לרמת השרון בואך כביש 6.
בעודה חוככת בדעתה ומתקשרת לשווא
'לידידים', עצר לידה בחור פתח תקוואי
'מלח הארץ' בשם **תומר** שסייע להם
באדיבות רבה להחליף את הצמיג (זה לא
היה פשוט) ולאפשר להם להגיע ליעדם
בשעה הנקובה. מאחר והבחור הצנוע סרב
לקבל תשלום כלשהו, הגישה לו שרה'ה
הזמנה לפסטיבל עין-גב בפסח הקרוב
והצטלמה איתו 'סלפי'. כן ירבו גברים כמו
תומר.

גשמון ראשון – נרשם ביום 13/10/21 בדף
האקסל של מודד הגשם, גל מלמוד, 1 מ"מ.
בערב האירו את השמיים ברקים חזקים.
גשם בוא!